

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування
медичної частини № 114 філії Державної установи «Центр охорони
здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у
Вінницькій області
19.07.2023

м. Київ, 2023

I. Вступ

Для виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 19.07.2023 групою національного превентивного механізму (далі – НПМ) у складі:

Морозов Руслан Олегович, головний спеціаліст відділу реалізації національного превентивного механізму у сфері охорони здоров'я Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Іваниш Ярослава Ярославівна, головний спеціаліст відділу реалізації національного превентивного механізму у сфері охорони здоров'я Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Зуйков Сергій Юрійович, представник громадської організації;

Полулях Лариса Алімівна, представник громадської організації;

Тріпак Юлія Романівна, представник громадської організації,

здійснили позапланове відвідування медичної частини № 114 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Вінницькій області (далі – медична частина), яка знаходиться на території Державної установи «Могилів-Подільська виправна колонія (№114)» (далі – установа).

Керівництво медичної частини:

Гордійчук Олександр Миколайович – керівник медичної частини.

Місцезнаходження: Вінницька область, Могилів-Подільський район, с. Сказинці, вулиця Миру, 49.

Під час відвідування групи НПМ на медичному обслуговуванні в установі перебувало 250 засуджених осіб. Скарг від засуджених на неналежне жорстоке, нелюдське або таке, що принижує гідність, видів поводження і покарання з боку працівників медичної частини не надходило.

III. Факти, виявлені під час візиту

1. Під час конфіденційного спілкування встановлено, що засудженому, якому згідно індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю призначено протезування нижніх кінцівок, не проведено зазначених реабілітаційних заходів, що є порушенням пункту 21 «Порядку організації надання медичної допомоги засудженим до позбавлення волі», затвердженого спільним наказом Міністерства юстиції України та Міністерства охорони

здоров'я України від 15 серпня 2014 року № 1348/5/572 (далі – Порядок), та Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні».

2. Станом на 19.07.2023 в медичній частині не організовано проведення замісної підтримувальної терапії (далі - ЗПТ) осіб з психічними та поведінковими розладами внаслідок вживання опіоїдів відповідно до «Порядку проведення замісної підтримувальної терапії осіб з психічними та поведінковими розладами внаслідок вживання опіоїдів», затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 27.03.2012 року № 200. Як наслідок такі особи позбавлені можливості отримувати ЗПТ, що порушує їх право на вибір методів лікування відповідно до статті 38 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

3. Під час вивчення медичної документації встановлено, що протягом 2023 року в установі встановлено 17 осіб з підозрою на наявність вірусного гепатиту С (далі – ВГС). У порушення вимог Стандартів медичної допомоги при ВГС у дорослих, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 15.01.2021 № 51, особи з підозрою на вірусний гепатит С не проходять ПЛР - тестування та не отримують необхідного лікування (протягом 2023 року жодна особа не пройшла дообстеження та не отримала лікування), що може призвести до погіршення стану їх здоров'я та поширення зазначеного інфекційного захворювання серед інших засуджених та ув'язнених осіб.

4. Під час конфіденційного спілкування встановлено, що не усі засуджені, у яких діагностовано інсулінозалежний цукровий діабет, мають можливість користуватися власним глюкометром для контролю рівня глюкози у крові через відсутність коштів на його купівлю.

5. Через брак приміщень у медичній частині лікарі різних спеціальностей вимушені здійснювати прийом пацієнтів, телемедичне обстеження та взяття крові для діагностики інфекційних захворювань в одному приміщенні, яке передбачено для розміщення палати-ізолятора для осіб з психічними розладами (фото № 1-2) у порушення пункту 8 розділу 5 глави II Порядку.

6. У порушення пункту 6 розділу 4 глави II Порядку в медичній частині не ведеться журнал обліку результатів проходження профілактичного медичного огляду, форма якого наведена в додатку 4 до цього Порядку, що може вказувати на відсутність проведення належних періодичних медичних оглядів засуджених.

7. Під час дослідження медичної документації встановлено, що у порушення «Клінічного протоколу антиретровірусної терапії ВІЛ-інфекції у дорослих та підлітків», затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12.07.2010 № 551, хворим на ВІЛ-інфекцію не проводиться обстеження на рівень CD4 клітин, що може призвести до порушення контролю ефективності призначеного лікування.

8. В порушення вимог абзацу 2 пункту 2 розділу 2 глави II Порядку, новоприбулим до установи особам не проводиться повний первинний медичний

огляд. Так, під час вивчення медичної документації (медичних карток амбулаторного хворого № 025/о) встановлено, що у медичних картках відсутні записи про первинний огляд лікаря-стоматолога та лікаря-психіатра.

9. В установі перебувають особи, які є схильними до суїциду та членушкоджень, проте відповідно до медичної документації зазначені особи не оглядаються лікарем-психіатром, що свідчить про неналежну взаємодію соціально-психологічної служби установи та лікарів медичної частини і може призвести до погіршення стану здоров'я та загрози життю засуджених осіб. Наразі на диспансерному нагляді у лікаря-психіатра перебувають 14 осіб з розладами психіки.

10. Встановлено, що не всі засуджені які працюють з харчовою продукцією проходять обов'язкові профілактичні медичні огляди, у порушення постанови Кабінету Міністрів України від 23.05.2001 № 559 «Про затвердження переліку професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам, порядку проведення цих оглядів та видачі особистих медичних книжок», статті 21 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» та пункту 7 розділу 3 глави I Порядку, що може призвести до поширення інфекційних хвороб на території установи. Зі слів медичних працівників зазначена ситуація склалася через те, що адміністрація установи не повідомляла до медичної частини інформацію про намір залучити до роботи засуджених, які не пройшли попереднього медогляду або не зробили бактеріальний посів.

11. Відповідно до пункту 4 розділу 1 глави II Порядку про факт виявлення тілесних ушкоджень у засудженого медичний працівник негайно з моменту виявлення таких ушкоджень телефоном, електронною поштою та письмовим повідомленням інформує прокурора та адміністрацію установи виконання покарань, а у випадках, коли засуджений повідомляє, що тілесні ушкодження заподіяно особами рядового та/або начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України, медичні працівники не здійснюють відповідні повідомлення до правоохоронних органів, а лише передають цю інформацію до чергової частини установи виконання покарань. Відсутність незалежного повідомлення медичними працівниками відповідних правоохоронних органів стосовно виявлених тілесних ушкоджень не забезпечує запобігання насильства щодо засуджених осіб, відповідно до рекомендацій пункту 60 рекомендацій Європейського комітету з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню (CPT/Inf(93)12-part). Також у журналу обліку фактів виявлення тілесних ушкоджень у засуджених майже відсутні випадки фіксації тілесних ушкоджень за попередні роки, що може свідчити про неналежне виявлення та фіксацію таких випадків з боку працівників установи та медичної частини.

12. Під час вивчення медичної документації (медичних карток амбулаторного хворого № 025/о (далі – медична картка) встановлено, що огляди деяких медичних працівників здійснюються формально: під час оглядів у медичних картках лікарі часто не зазначають дані щодо скарг хворого, його об'єктивні дані, перебіг хвороби, призначення, тощо. Зазначене порушує вимоги Інструкції щодо заповнення форми первинної облікової документації № 025/о, затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14.02.2012 № 110.

13. У порушення вимог «Інструкції щодо заповнення форми первинної облікової документації № 003-6/о «Інформована добровільна згода пацієнта на проведення діагностики, лікування та на проведення операції та знеболення і на присутність або участь учасників освітнього процесу», затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14.02.2012 № 110, згода, яку підписують пацієнти не відповідає встановленій формі.

14. У порушення Інструкції щодо заповнення форми первинної облікової документації № 074/о «Журнал реєстрації амбулаторних пацієнтів», затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14.02.2012 № 110, лікар-стоматолог не веде журнал затвердженої форми, що не забезпечує належний контроль за наданням медичної допомоги засудженим особам.

15. Медична частина не забезпечена лікарськими засобами відповідно до переліку лікарських засобів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.2009 № 333, та уніфікованих клінічних протоколів, розроблених у відповідності до стандартів надання медичної допомоги, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 28.09.2012 № 751 «Про створення та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги в системі Міністерства охорони здоров'я України».

16. У порушення вимог Інструкції по організації зберігання в аптечних закладах різних груп лікарських засобів і предметів медичного призначення, затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 16.03.1993 № 44, група НППМ виявила на території медичної частини протерміновану партію тест-систем на ВІЛ (фото № 3-6). Також були виявлені протерміновані лікарські засоби та протерміновані електроди дефібрилятора (фото № 7-9).

17. Разом з тим у шафі для зберігання лікарських засобів виявлено неналежне зберігання препарату «Нейромакс», який згідно інструкції на упаковці повинен зберігатися при температурі від 2 °С до 8 °С (у холодильнику).

18. У порушення вимог Заходів та Засобів щодо попередження інфікування при проведенні догляду за пацієнтами, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 03.08.2020 № 1777, в медичній частині обладнано лише один ізолятор для інфекційних хворих, що унеможлиблює одночасного

розміщення хворих на інфекційні захворювання окремо один від одного та інших засуджених.

19. Палата в медичній частині не відповідає вимогам пунктів 8.3.2.4 та 8.3.5.1. розділу Державних будівельних норм України для будинків і споруд закладів охорони здоров'я, зокрема, відсутні санітарно-гігієнічні приміщення із зоною для душа, меблі для зберігання речей (шафи для зберігання одягу пацієнтів та приліжкової тумбочки для особистих речей пацієнта) (фото № 10).

20. Приміщення медичної частини не відповідають вимогам статті 22 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» та пункту 53 Стандартів КЗК: у палаті не здійснюється регулярне вологе прибирання, в багатьох місцях наявне павутиння, на ліжках знаходяться брудні матраци (фото № 11-12).

21. У порушення «Державних санітарно-протиепідемічних правил і норм щодо поводження з медичними відходами», затверджених наказом МОЗ України від 08.06.2015 № 325, філією ДУ «ЦОЗ ДКВС України» у Вінницькій області не укладено угоду зі спеціалізованою установою на утилізацію медичних відходів, у зв'язку з чим у лікарні з початку 2023 року не організовано належного збирання, сортування та утилізацію медичних відходів. Наявний в медичній частині договір є таким, що втратив чинність.

22. У порушення вимог Державних будівельних норм України В.2.2-17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення», в установі не створено умов щодо утримання осіб з інвалідністю. Зокрема, в установі відсутні пандуси, у приміщеннях туалету в медичній частині відсутні поручні. На входах у приміщенні наявні численні пороги, які ускладнюють вільне пересування по медичній частині користувачів колісних крісел (фото № 13-15).

23. У порушення Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерством внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417, приміщення медичної частини не обладнані системами пожежогасіння та пожежної сигналізації.

24. Приміщення кабінету лікарів та рентген-кабінету не забезпечені вогнегасниками, що є порушенням вимог пункту 3.6 глави 3 розділу V Правил пожежної безпеки в Україні та порушенням пункту 10.18. глави 10 Державних санітарних правил і норми «Гігієнічні вимоги до влаштування та експлуатації рентгенівських кабінетів і проведення рентгенологічних процедур», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 04.06.2007 № 294.

IV. Рекомендації

Міністерству юстиції України:

вжити заходів, спрямованих на усунення виявлених у ході реалізації функцій національного превентивного механізму наведених порушень прав людини та недопущення катувань, інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведінки та покарання у медичної частини № 114 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Вінницькій області.

забезпечити контроль за дотриманням прав людини і громадянина, вимог законодавства щодо виконання і відбування кримінальних покарань, реалізацію законних прав та інтересів засуджених на охорону здоров'я та медичну допомогу на території Державної установи «Могилів-Подільська виправна колонія (№114)».

Державній установі «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України»

Забезпечити:

організацію проведення замісної підтримувальної терапії особам, які її потребують;

своєчасне обстеження та лікування осіб, з підозрою на захворювання вірусним гепатитом С;

проведення повного первинного та профілактичного медичного оглядку засуджених;

розмежування приміщень медичної частини відповідно до вимог санітарних норм;

проведення належного медичного огляду осіб, які працюють з харчовою продукцією;

посилення співпраці медичної частини та психологічної служби установи для належного попередження самогубств;

виконання індивідуальних програм реабілітації осіб з інвалідністю, зокрема проведення протезування кінцівок;

належне ведення медичної документації згідно з вимогами ;

отримання інформованої згоди пацієнтів на обстеження та лікування у встановленій формі;

вжиття заходів для належного зберігання лікарських засобів;

належну утилізацію лікарських засобів та виробів медичного призначення;

належне зберігання лікарських засобів згідно з інструкціями виробника;

обладнання необхідної кількості ізоляторів для інфекційних хворих;

палату для лікування осіб, хворих на соматичні захворювання відповідно до вимог;

покращення доступності приміщень медичної частини для маломобільних груп населення;
дотримання вимог пожежної безпеки в медичній частині.

Додаток: фото до звіту.

Головний спеціаліст відділу реалізації національного превентивного механізму у сфері охорони здоров'я Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

Руслан МОРОЗОВ

Фото до звіту

Фото 1

Фото 2

Фото 3

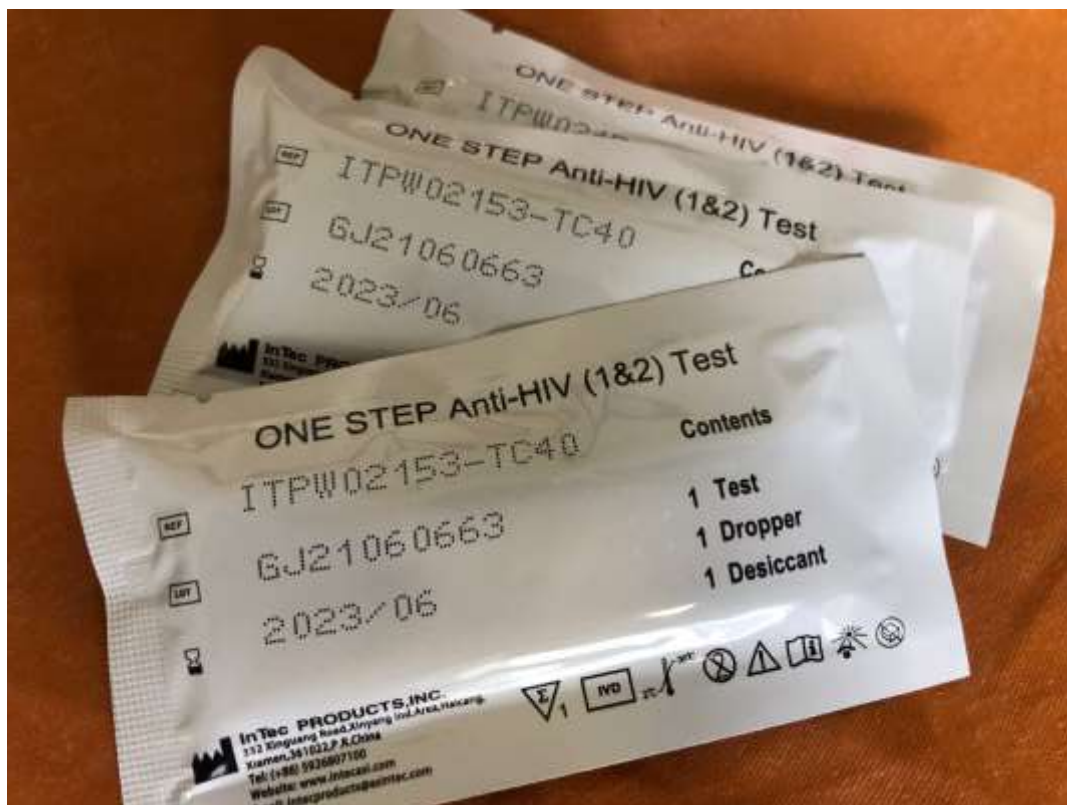

Фото 4

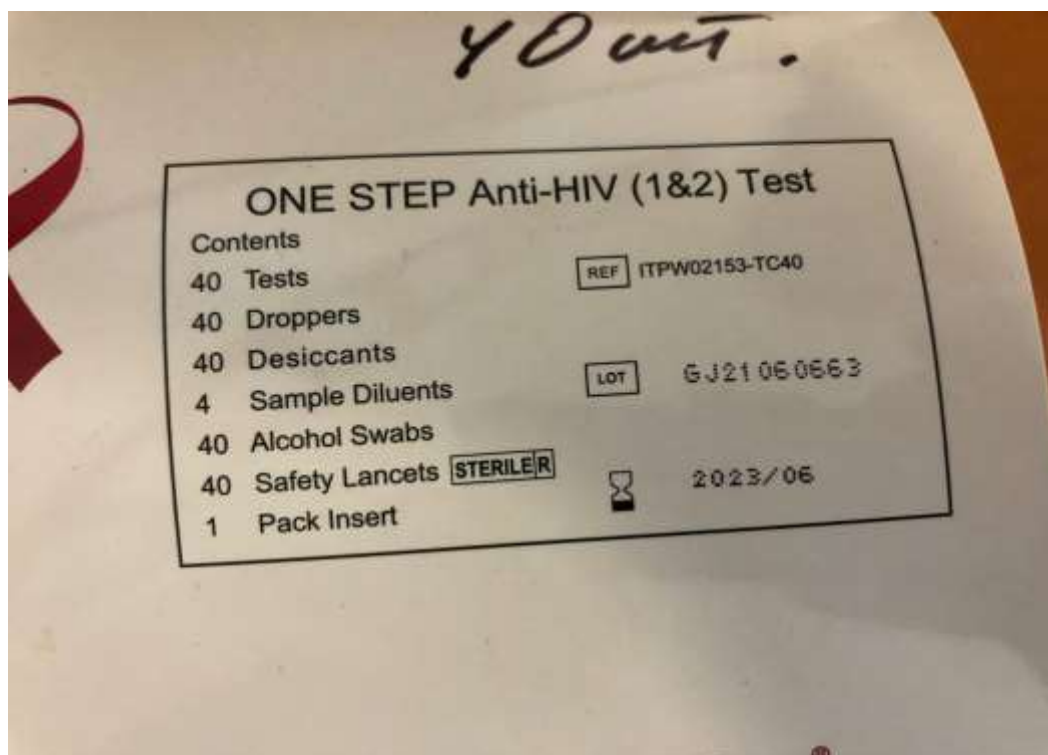

Фото 9

Фото 10

Фото 11

Φοτο 12

Φοτο 13

Φοτο 14

Φοτο 15

